

'Op de Beeck schrijft zo beeldend dat ik erin verdwijn'

Na de verfilming van *Vele hemels boven de zevende*, het succesvolle debuut van de Vlaamse Griet op de Beeck, is er nu ook een theaterbewerking. Hanne Arendzen speelt het wankele personage Eva, dat blijft zoeken naar geluk.

tekst: Inger van der Ree

Een tekst als een Spinvisliedje, waartn flarden van mensenlevens zo gerangschikt zijn dat het bij de toehoorder een vleugje hetmwee oproept, en schrijft, schreef de Volkskrant in 2013 over *Vele hemels boven de zevende*. Nederland maakte *en masse* kennis met vijf hoofdpersonages – Eva, Jos, Lou, Elise en Casper – die, met elkaar verbonden, om beurten hun verhaal vertellen. Over een onmogelijke liefde, het moeilijke van jong zijn, alcoholisme en een geheim dat nooit verteld mag worden. Inmiddels zijn er al meer dan 260.000 exemplaren verkocht.

Jan Matthys verfilmde het verhaal in 2017 (Sptvts maakte de titelsoeng); dit jaar brengen regisseur Ursul de Geer en Bos Theaterproducties het boek naar het toneel.

EEN PERSONAGE KNEDEN

'Op de Beeck laat de personages om elkaar heen dansen met taal,' zegt Hanne Arendzen, die Eva speelt. Ze zit in café Cook, het script ligt voor haar op tafel. 'Ze is jarenlang dramaturg geweest, ze schrijft zo beeldend dat ik erin verdwijn. Een vriendin van mij zet laaust; je slaat het boek open en je hebt meteen het idee dat je

de personages kent.'

Arendzen heeft inmiddels al aardig wat rollen in boekbewerkingen op haar naam staan: ze speelt de onder andere in *Vastav*, *Elzne Vere* en *De Avonden*. 'In een theatertekst ontbreken natuurlijk de observaties en beschrijvingen die literatuur kenmerken. Die worden ingekleurd door de acteurs; wij bouwen met woorden, zinnen en dialogen een persoon. Dat kneden aan een personage vindt ik het allerleukste wat er is. Eva is in het verhaal zoekende naar waar ze geluk kan vinden. Iedereen vindt haar aardig, heeft een warm gevoel bij haar, maar zij

niet bij zichzelf. Hoe vaker ik het boek lees, hoe meer er van mijn personage naar boven komt.'

JEUGDFOTO'S

Vorig jaar schoof Op de Beeck aan bij *De Wereld Draait Door* om te vertellen dat ze in haar jeugd is misbruikt door haar vader. Het gesprek vond plaats naar aanleiding van haar nieuwste boek *Alles wat vijf hebben*. Arendzen hoorde echter hoeveel overeenkomsten het verhaal van Op de Beeck in *DWDD* óók vertoont met hoofdstukken uit *Vele hemels boven de zevende*. 'Haar therapeut vroeg haar bijvoorbeeld jeugdfoto's mee te nemen. Bleek dat ze zich vanaf haar elfde jaar ineens is gaan kleden als een jongetje, vermoedelijk om minder aantrekkelijk te zijn. Dat gesprek met de therapeut is dus een-op-een vertaald naar een hoofdstuk uit het leven van Eva.' Of de wetenschap dat de auteur mogelijk vergelijkbare dingen heeft meegemaakt als het personage Eva haar spel verandert, vindt Arendzen moelijk te zeggen. 'Het zorgt er wel voor dat je nóg zorgvuldiger met je rol omgaat. Anderzijds heeft zij er ook bewust een personage van gemaakt, het is geen autobiografie. Fysiek is Eva bijvoorbeeld het tegenovergestelde van Op de Beeck. Eva eet de hele dag, verliest de controle en vindt zichzelf om twaalf uur terug in de snackbar met drie berenklauwen met manonabe. Terwijl Griet op de Beeck anorexia kreeg, zo vertelde ze in allerlei interviews, in een poging de controle te behouden. Ik kan en wil als actrice natuurlijk niet teus of iemand na gaan doen. Op het toneel zul je echt mijn Eva zien, het resultaat van wekenlang kneden.'

mis deze niet

OTHER FUTURES

Trek je spacepak aan en maak je klaar voor het eerste niet-westerse sciencefiction-festival ter wereld! Initiatiefnemer en artistiek directeur van Other Futures, Brigitte van der Sande, kwam tien jaar geleden tijdens reizen in het Midden-Oosten en Afrika steeds meer sciencefiction tegen: 'Niet alleen sciencefiction om alternatieve toekomst voor te stellen, maar ook om huidige machtsstructuren te bekritisieren.' Op dit driedaagse festival wordt je hedendaagse Hollandse horizon hoognodig verbreed met een programma bomvol visionaire en maatschappijkritische films, anime & manga, muziek, performances, storytelling, spoken word en nog veel meer.

Melkweg en Superfactory
2 t/m 4 februari
otherfutures.nl

KID

De spraakmakende Vlaams-Nederlandse theatergroep BOG voegt na voorstellingen als GOD, OER en DAM een nieuwe voorstelling van drie letters toe aan hun repertoire: KID, gemaakt in samenwerking met hetpa-leis en Het Zuidelijk Toneel. En het is er niet zomaar één: dit is een voorstelling over kinderen voor volwassenen én een voorstelling over volwassenen voor kinderen. Tegelijkertijd. Hoe dat in zijn werk gaat? Er staan één tribune voor grote mensen en één voor kleine mensen tegenover elkaar, gescheiden door een wand. Je hoort wat er aan de andere kant gebeurt, maar dat is niet altijd wat je denkt.

De Krukeling, 4 februari
Schouwburg Amstelveen, 25 maart
Prestati, 30 en 31 maart

PLEINVREES ON TOUR

Partycollectief Pleinvrees reist heel Nederland door – en daar hoort natuurlijk ook een spetterende editie in thuisstad Amsterdam bij. Volgens de feestbeesten mag je de meest uiteenlopende dance, techno en elektro verwachten, 'van kippenvol-liveperformances tot zwoele kroelmuziek en betontechno'. Aan de line-up te zien zit het daar inderdaad wel goed mee. Zo is Damian Lazarus (foto) geboekt, die een paar jaar geleden nog vlamde op Burning Man, en is er een live-set van dj/violist Seth Schwarz, die zijn clubsound een vleug klassieke muziek meegeeft. Verder op het podium: de jonge Nederlandse dj Bas Dobbelaer en dj Isis, die afgelopen zomer haar 25-jarig jubileum vierde.

Parade
17 februari

theater

Vele hemels boven de zevende
DeLel/theater
21 t/m 23 februari
4 t/m 8 april
en 27 mei